

**MINISTER
ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

RYB.kn.092.18.2021

Warszawa, 14 marca 2022 r.

**Pani
Halina Szymańska
Prezes**

Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji
Rolnictwa
ul. Poleczki 33
02-822 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE NR 14

Na podstawie art. 26 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. *o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego*¹, zwanej dalej „ustawą z dnia 10 lipca 2015 r.”, w związku z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*², została przeprowadzona kontrola w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą przy ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa, zwanej dalej „Agencją”.

Przedmiotem kontroli było sprawdzenie wykonywania przez Instytucję Pośredniczącą powierzonych jej przez Instytucję Zarządzającą zadań związanych z procesem obsługi operacji realizowanych w ramach działania 3.1 Kontrola i egzekwowanie, objętego Priorytetem 3 - Wspieranie wdrażania Wspólnej Polityki Rybołówstwa oraz działania 5.4 Przetwarzanie produktów rybołówstwa i akwakultury, objętego Priorytetem 5 - Wspieranie obrotu i przetwarzania, Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze” na lata 2014-2020, zwanego dalej „PO RYBY 2014-2020”.

Okres objęty kontrolą: od 2017 r. do 25.05.2021 r.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 2140.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

Zakres niniejszej kontroli systemowej był zgodny z założeniami Roczego Planu Kontroli PO RYBY 2014-2020 Instytucji Zarządzającej na okres od 1.07.2020 do 30.06.2021 r., zatwierdzonego 9.06.2020 r.

Wdrażanie pomocy odbywało się na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. oraz:

- 1) rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 6 września 2016 r. *w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej na realizację operacji w ramach Priorytetu 3. Wspieranie wdrażania Wspólnej Polityki Rybołówstwa, zawartego w Programie Operacyjnym „Rybacko i Morze”³,*
- 2) rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 21 listopada 2016 r. *w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej na realizację operacji w ramach Priorytetu 5. Wspieranie obrotu i przetwarzania, zawartego w Programie Operacyjnym „Rybacko i Morze”⁴, zwanego dalej „rozporządzeniem wykonawczym dla Priorytetu 5”,*
- 3) rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 6 grudnia 2016 r. *w sprawie zakresu i rodzaju sprawozdań oraz trybu i terminów ich przekazywania w ramach realizacji Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze”, zwanego dalej „rozporządzeniem dot. sprawozdawczości”⁵,*
- 4) rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 28 lutego 2018 r. *w sprawie warunków i trybu udzielania i rozliczania zaliczek oraz zakresu i terminów składania wniosków o płatność w ramach programu finansowanego z udziałem środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego⁶,*
- 5) rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 4 kwietnia 2017 r. *w sprawie trybu, zakresu, terminów i szczegółowego sposobu rozliczania wydatków poniesionych w ramach realizowanych operacji Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze”⁷,*
- 6) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. *ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz*

³ Dz. U. poz. 1437 z późn. zm.

⁴ Dz. U. poz. 1965 z późn. zm.

⁵ Dz. U. poz. 2076.

⁶ Dz. U. poz. 458.

⁷ Dz. U. poz. 754.

Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006⁸, zwanego dalej: „rozporządzeniem nr 1303/2013”,

- 7) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2328/2003, (WE) nr 861/2006, (WE) nr 1198/2006 i (WE) nr 791/2007 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1255/2011⁹,
- 8) porozumienia nr 01/MGMIŻŚ/ARiMR zawartego w dniu 9 grudnia 2016 r. pomiędzy Ministrem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, stanowiącym Instytucję Zarządzającą, a Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, stanowiącą Instytucję Pośredniczącą (wraz z późniejszymi aneksami).

Kierownikiem podmiotu kontrolowanego w trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych była Pani Halina Szymańska, pełniąca funkcję Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, natomiast funkcję Dyrektora Departamentu Wsparcia Rybactwa pełnił Pan Bartłomiej Kandziak.

Kontrola została przeprowadzona w dniach 21 - 24 czerwca 2021 r. przez [REDAKTOWANO] (głównego specjalistę w Wydziale Kontroli i Nadzoru), [REDAKTOWANO] (starszego specjalistę w Wydziale Kontroli i Nadzoru) - pracowników Departamentu Rybołówstwa oraz [REDAKTOWANO] (głównego specjalistę w Wydziale Kontroli Instytucjonalnej) - pracownika Departamentu Kontroli i Audytu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, na podstawie pisemnych imiennych upoważnień do kontroli odpowiednio nr 14a/PO Ryby 2020/2021, 14b/PO Ryby 2020/2021 oraz nr 16/2021 podpisanych 8.06.2021 r. z upoważnienia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi przez Dyrektora Generalnego Pana Roberta Bartolda.

I. Ocena skontrolowanej działalności

1. Skontrolowaną działalność Agencji w zakresie wykonywania przez Instytucję Pośredniczącą powierzonych jej przez Instytucję Zarządzającą zadań związanych z procesem obsługi operacji realizowanych w ramach działań 3.1 Kontrola

⁸ Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013 r., str. 320, z późn. zm.

⁹ Dz. Urz. UE L 149 z 20.05.2014 r., str. 1.

i egzekwowanie oraz 5.4 Przetwarzanie produktów rybołówstwa i akwakultury PO RYBY 2014-2020, z uwzględnieniem przyjętych kryteriów legalności i rzetelności, ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

2. Pozytywnie oceniono działalność Agencji w zakresie:

- 1) rozpatrywania spraw w przypadku odmowy przyznania pomocy,
- 2) przeprowadzania kontroli na miejscu realizacji operacji,
- 3) weryfikowania zamówień publicznych udzielanych przez beneficjentów,
- 4) przyjmowania oraz weryfikowania sprawozdań okresowych i końcowych z realizacji operacji,
- 5) posiadania upoważnień przez osoby składające podpisy na dokumentach.

3. W skontrolowanych operacjach stwierdzono następujące uchybienia w obszarach:

- 1) przyjmowanie oraz weryfikowanie pod względem formalnym i merytorycznym wniosków o dofinansowanie:
 - przekroczenie terminu określonego w art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. na rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie (5 operacji z 12 skontrolowanych),
- 2) zawieranie umów/aneksów do umów o dofinansowanie realizacji operacji:
 - przekroczenie 30 dniowego terminu na rozpatrzenie wniosku beneficjenta o zmianę warunków umowy o dofinansowanie (3 operacje z 7 skontrolowanych operacji, dla których zawarto aneksy do umów o dofinansowanie),
 - wskazanie niewłaściwego pełnomocnictwa dla osoby reprezentującej Agencję w aneksie do umowy o dofinansowanie (1 operacja z 7 skontrolowanych operacji, dla których zawarto aneksy do umów o dofinansowanie),
 - niepodpisanie deklaracji bezstronności przez osobę weryfikującą wniosek o zmianę postanowień umowy (1 operacja z 7 skontrolowanych operacji, dla których zawarto aneksy do umów o dofinansowanie),
- 3) przyjmowanie oraz weryfikowanie wniosków o płatność:
 - niedochowanie przy rozpatrywaniu wniosku o płatność terminów pozwalających na wypłatę beneficjentowi pomocy w terminie 90 dni od jego złożenia, o czym stanowi art. 132 rozporządzenia 1303/2003 (3 operacje z 9 skontrolowanych operacji, w ramach których złożono wnioski o płatność),
 - niepodpisanie przez osobę nadzorującą deklaracji bezstronności przed rozpoczęciem procesu weryfikacji wniosku o płatność (2 operacje z 9 skontrolowanych operacji, w ramach których złożono wnioski o płatność),

- 4) dokonywanie kontroli beneficjentów w rejestrze podmiotów wykluczonych/rejestrze naruszeń:
- brak w aktach sprawy dokumentów potwierdzających sprawdzenie, na etapie oceny wniosku o płatność, beneficjenta w rejestrze podmiotów wykluczonych prowadzonym przez ministra finansów (2 operacje z 9 skontrolowanych),
 - brak w aktach sprawy dokumentów potwierdzających sprawdzenie, na etapie oceny wniosku o dofinansowanie (1 operacja z 12 skontrolowanych) oraz wniosku o płatność (2 operacje z 9 skontrolowanych), beneficjenta w rejestrze naruszeń, o którym mowa w art. 80 ustawy z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim¹⁰,
- 5) wprowadzanie danych do systemu LIDER:
- opóźnienia przy rejestracji wniosku o dofinansowanie lub wniosku o płatność (8 operacji z 12 skontrolowanych),
 - błędne uzupełnienie danych bądź nieuzupełnienie danych w poszczególnych modułach aplikacji (5 operacji z 12 skontrolowanych).

Stwierdzone powyżej uchybienia, przedstawione szczegółowo w dalszej części niniejszego dokumentu, nie spowodowały skutków finansowych dla operacji objętych kontrolą.

II. Ustalenia kontroli

1. Informacje ogólne

1.1. Stan realizacji PO RYBY 2014-2020 przez Agencję w okresie od 1.07.2019 r. do 25.05.2021 r. przedstawiał się następująco:

- 1) złożono 203 wniosków o dofinansowanie, w tym 15 dla działania 3.1 Kontrola i egzekwowanie oraz 187 dla działania 5.4 Przetwarzanie produktów rybołówstwa i akwakultury,
- 2) podpisano 149 umów o dofinansowanie, w tym 14 dla działania 3.1 Kontrola i egzekwowanie oraz 134 dla działania 5.4 Przetwarzanie produktów rybołówstwa i akwakultury,
- 3) oceniono 21 wniosków o płatność końcową, zakończonych wystawieniem zleceń płatności końcowych, w tym 7 dla działania 3.1 Kontrola i egzekwowanie oraz 12 dla działania 5.4 Przetwarzanie produktów rybołówstwa i akwakultury,
- 4) w przypadku 50 wniosków odmówiono przyznania pomocy finansowej lub

¹⁰ Dz. U. z 2021 poz. 650, z późn zm.

wnioskodawcy zrezygnowali z realizacji operacji, w tym 1 dla działania 3.1. Kontrola i egzekwowanie oraz 49 dla działania 5.4 Przetwarzanie produktów rybołówstwa i akwakultury.

1.2. Kontrolą objęto operacje w ramach działania 3.1 Kontrola i egzekwowanie oraz 5.4 Przetwarzanie produktów rybołówstwa i akwakultury, tj. 9 operacji zakończonych i rozliczonych, które podlegały ocenie przez Agencję oraz 3 operacje, w ramach których wnioskodawcom nie została przyznana pomoc finansowa – zgodnie z poniższym wykazem.

Lp.	Znak sprawy	Status sprawy
1.	DWR-6524.4-OR1100013/17	rozliczona/zakończona
2.	DWR-6522.1.1-OR1100002/19	rozliczona/zakończona
3.	DWR-6524.4-OR1100010/17	rozliczona/zakończona
4.	DWR-6522.1.1-OR0600001/18	rozliczona/zakończona
5.	DWR-6524.4-OR0300002/18	rozliczona/zakończona
6.	DWR-6522.1.1-OR1100001/20	rozliczona/zakończona
7.	DWR-6524.4-OR1100014/17	rozliczona/zakończona
8.	DWR-6524.4-OR0200001/18	rozliczona/zakończona
9.	DWR-6524.4-OR1400003/17	rozliczona/zakończona
10.	DWR-6524.4-OR0200002/20	odmowa przyznania pomocy
11.	DWR-6524.4-OR1600045/20	odmowa przyznania pomocy
12.	DWR-6524.4-OR1300002/18	odmowa przyznania pomocy

1.3. Opis procesu obsługi operacji w zakresie objętym kontrolą został zawarty w szczególności w niżej wymienionych książkach procedur:

- 1) KP-611-431-ARiMR Obsługa wniosków o dofinansowanie na operację w zakresie działania „Kontrola i egzekwowanie” w ramach Priorytetu 3. „Wspieranie wdrażania Wspólnej Polityki Rybołówstwa”, zawartego w Programie Operacyjnym „Rybacktwo i Morze” na lata 2014–2020,
- 2) KP-611-432-ARiMR Obsługa wniosków o płatność składanych na realizację operacji w zakresie działania 3.1 Kontrola i egzekwowanie w ramach priorytetu 3. Wspieranie wdrażania Wspólnej Polityki Rybołówstwa, zawartego w Programie Operacyjnym "Rybacktwo i Morze",

- 3) KP-611-422-ARiMR Obsługa wniosków o dofinansowanie w ramach Priorytetu 5. Wsparcie obrotu i przetwarzania, zawartego w Programie Operacyjnym „Rybackwo i Morze”,
- 4) KP-611-507-ARiMR Obsługa wniosków o płatność składanych na realizację operacji w ramach Priorytetu 5. Wsparcie obrotu i przetwarzania zawartego w Programie Operacyjnym „Rybackwo i Morze”,
- 5) KP-611-480-ARiMR Procedura zmiany umowy o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego „Rybackwo i Morze”,
- 6) KP-611-605-ARiMR Weryfikacja konkurencyjnego wyboru wykonawców w ramach Priorytetów: 1, 2, 3, 5 i 6 objętych Programem Operacyjnym „Rybackwo i Morze”,
- 7) KP-611-347-ARiMR Przeprowadzanie czynności kontrolnych w ramach działań Programu Operacyjnego „Rybackwo i Morze”,
- 8) KP-611-170-ARiMR Monitorowanie terminowości składania rocznych sprawozdań z realizacji operacji w ramach Programu Operacyjnego „Rybackwo i Morze”.

2. Przyjmowanie oraz weryfikowanie pod względem formalnym i merytorycznym wniosków o dofinansowanie

- 2.1. W przedmiotowym obszarze stwierdzono, że wszystkie wnioski o dofinansowanie objęte kontrolą zostały złożone do odpowiedniego Oddziału Agencji w terminach wskazanych w ogłoszeniach o naborach, zamieszczonych m.in. na stronie internetowej administrowanej przez Agencję. Ocena formalno-merytoryczna wszystkich 12 skontrolowanych wniosków o dofinansowanie odbyła się w oparciu o obowiązujące książki procedur. W przypadku 8 wniosków o dofinansowanie w ramach działania 5.4 wymagane było wezwanie wnioskodawcy do złożenia dodatkowych uzupełnień lub wyjaśnień. Postępowanie w zakresie sporządzania ww. wezwań było zgodne z zapisami rozporządzenia wykonawczego dla Priorytetu 5. W przypadku wniosków o dofinansowanie w ramach działania 3.1 nie stwierdzono konieczności wzywania wnioskodawców do składania dodatkowych uzupełnień lub wyjaśnień. Z 12 operacji poddanych kontroli, do przyznania pomocy zakwalifikowano 9 operacji.
- 2.2. Potwierdzono, że pracownicy Agencji uczestniczący w procesie oceny wniosków o dofinansowanie złożyli deklaracje bezstronności.

2.3. W przypadku 5 z 12 skontrolowanych operacji¹¹ stwierdzono, że wnioski o dofinansowanie zostały rozpatrzone przez Agencję po terminie określonym w art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r., tj.: *„Rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie następuje w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia. W przypadku nierozpatrzenia wniosku w terminie instytucja pośrednicząca, o której mowa w art. 6 ust. 1, zawiadamia wnioskodawcę o przyczynach zwłoki, określając nowy termin rozpatrzenia wniosku, nie dłuższy niż 3 miesiące”*.

W związku z powyższym działalność Agencji w obszarze przyjmowania oraz weryfikacji pod względem formalnym i merytorycznym wniosków o dofinansowanie ocenia się pozytywnie z uchybieniem w zakresie terminowości rozpatrywania wniosków o dofinansowanie.

3. Rozpatrywanie spraw w przypadku odmowy przyznania pomocy

W toku kontroli potwierdzono, że Agencja, zgodnie z przepisami krajowymi oraz unijnymi, odmówiła przyznania pomocy na etapie oceny wniosków o dofinansowanie dla 3 operacji, o czym odpowiednio informowała wnioskodawców. Odmowy przyznania pomocy nastąpiły w wyniku: niezłożenia przez wnioskodawcę w wyznaczonym terminie uzupełnień do wniosku o dofinansowanie (dot. operacji nr DWR-6524.4-OR1300002/18), wystąpienia przesłanek uzasadniających nieprzyznanie pomocy¹² (dot. operacji nr DWR-6524.4-OR0200002/20 oraz DWR-6524.4-OR1600045/20).

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień. W związku z powyższym działalność Agencji związaną z odmową przyznania pomocy ocenia się pozytywnie.

4. Zawieranie umów/aneksów do umów o dofinansowanie realizacji operacji

4.1. W toku kontroli stwierdzono, że umowy o dofinansowanie zostały zawarte w przypadku wszystkich 9 pozytywnie ocenionych przez Agencję wniosków o dofinansowanie.

4.2. Potwierdzono, że umowy o dofinansowanie:

- 1) były przygotowane na wzorach obowiązujących dla poszczególnych naborów wniosków oraz zgodnie z obowiązującymi procedurami,

¹¹ DWR-6524.4-OR1400003/17 (67 dni po terminie), DWR-6524.4-OR1100010/17 (104 dni po terminie), DWR-6524.4-OR0200001/18 (22 dni po terminie), DWR-6524.4-OR1100013/17 (59 dni po terminie), DWR-6524.4-OR1100014/17 (97 dni po terminie).

¹² Operacje nie spełniały kryteriów określonych w § 43a rozporządzenia wykonawczego dla Priorytetu 5.

2) zawierały wymagane załączniki,

3) zostały właściwie zabezpieczone poprzez złożenie przez beneficjenta weksła in blanco wraz z deklaracją wekslową (również w przypadku wnioskowania o wypłatę zaliczki).

4.3. Stwierdzono, że w przypadku 7 operacji¹³ z 9 doszło do zawarcia aneksów do umów o dofinansowanie.

4.4. W przypadku 3 operacji, tj. nr DWR-6524.4-OR1400003/17 (aneks nr 1), DWR-6524.4-OR1100013/17 (aneksy nr 1 i 2) oraz DWR-6524.4-OR1100014/17 (aneksy nr 2 i 3), stwierdzono, że wnioski beneficjentów o zmianę warunków umowy o dofinansowanie zostały rozpatrzone z przekroczeniem 30 dniowego terminu, o którym mowa w książce procedur KP-611-480-ARiMR¹⁴.

4.5. W przypadku operacji nr DWR-6524.4-OR1100010/17 w aneksie nr 3 do umowy o dofinansowanie zawartym w dniu 12.11.2019 r. wskazano niewłaściwe pełnomocnictwo dla osoby reprezentującej Agencję, tj. pełnomocnictwo znak GP.0140.327.2019 z dnia 21.12.2019 r., które nie obowiązywało w momencie zawarcia przedmiotowego aneksu. Potwierdzono, że do akt sprawy dołączono prawidłowe pełnomocnictwo (znak GP.0140.5.2019 z dnia 9.01.2019 r.).

4.6. W przypadku operacji nr DWR-6524.4-OR0200001/18 stwierdzono, że osoba weryfikująca wniosek o zmianę postanowień umowy (dot. aneksu nr 2 do umowy o dofinansowanie) nie podpisała deklaracji bezstronności. Zgodnie z książką procedur KP-611-480-ARiMR, przed rozpoczęciem procesu weryfikacji wniosku o zmianę postanowień umowy, wszystkie osoby uczestniczące w tym procesie zobowiązane są zapoznać się z deklaracją bezstronności, podpisać ją i załączyć do akt sprawy.

W związku z powyższym działalność Agencji w obszarze zawierania umów/aneksów do umów o dofinansowanie realizacji operacji ocenia się pozytywnie z uchybieniami w zakresie terminowości rozpatrywania wniosków beneficjentów o zmianę warunków umowy o dofinansowanie, sporządzania aneksów do umów o dofinansowanie, zapewnienia złożenia deklaracji bezstronności przez osobę weryfikującą wniosek o zmianę postanowień umowy oraz archiwizowania dokumentacji.

5. Przyjmowanie oraz weryfikowanie wniosków o płatność

¹³ DWR-6524.4-OR1400003/17, DWR-6524.4-OR1100010/17, DWR-6524.4-OR020001/18, DWR-6524.4-OR0300002/18, DWR-6524.4-OR1100013/17, DWR-6524.4-OR1100014/17, DWR-6522.1.1-OR0600001/18.

¹⁴ DWR-6524.4-OR1400003/17 (13 dni po terminie), DWR-6524.4-OR1100013/17 (42 dni po terminie - aneks nr 1, 25 dni po terminie - aneks nr 2), DWR-6524.4-OR1100014/17 (31 dni po terminie - aneks nr 2, 21 dni po terminie - aneks nr 3).

- 5.1. W przypadku wszystkich skontrolowanych 9 operacji, dla których zawarto umowy o dofinansowanie, beneficjenci złożyli wnioski o płatność końcową. Wnioski o płatność zostały złożone na formularzach udostępnionych przez Agencję, w terminach określonych w umowie/aneksie do umowy o dofinansowanie, z zastrzeżeniem, że w przypadku operacji nr DWR-6524.4-OR1100010/17 beneficjent złożył wniosek po uprzednim wezwaniu. Ocena pod względem formalno-merytorycznym wniosków o płatność odbyła się w oparciu o obowiązujące książki procedur, a pracownicy uczestniczący w procesie oceny złożyli deklaracje bezstronności.
- 5.2. W przypadku 6 operacji¹⁵ zaszła konieczność wezwania beneficjentów do poprawy/uzupełnienia złożonych wniosków o płatność, które były składane w terminach wynikających z obowiązujących przepisów.
- 5.3. Ocena formalno-merytoryczna wniosków o płatność zakończyła się wystawieniem zleceń płatności i Agencja każdorazowo informowała beneficjentów o kwocie środków finansowych do wypłaty.
- 5.4. W przypadku 2 operacji¹⁶ beneficjenci, zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie, występowali o udzielenie zaliczek. Agencja prawidłowo dokonała rozliczenia i wypłaty zaliczek.
- 5.5. W wyniku przeprowadzonej oceny wniosków o płatność, składanych w ramach działania 5.4, Agencja każdorazowo informowała beneficjentów o terminie rozpoczęcia i zakończenia okresu związania z celem.
- 5.6. W przypadku 3 operacji stwierdzono, że Agencja przy rozpatrywaniu wniosku o płatność nie dochowała terminów pozwalających na wypłatę pomocy w terminie 90 dni od jego złożenia, o czym stanowi art. 132 rozporządzenia 1303/2003¹⁷.
- 5.7. W przypadku operacji nr DWR-6522.1.1-OR1100002/19 oraz DWR-6522.1.1-OR0600001/18 w karcie weryfikacji wniosku o płatność (odpowiednio: Sekcja A, Podsumowanie części I, II, III oraz Sekcja B, część B1 i B2) osoba nadzorująca złożyła podpis przed podpisaniem deklaracji bezstronności, tj. w przypadku operacji nr DWR-6522.1.1-OR1100002/19 w karcie weryfikacji wniosku o płatność widnieje data 26.11.2019 r., a w deklaracji bezstronności 27.11.2019 r.; w przypadku operacji DWR-6522.1.1-OR0600001/18 w karcie weryfikacji wniosku o płatność widnieje data 04.10.2019 r., a w deklaracji bezstronności 07.10.2019 r. Zgodnie z książką procedur

¹⁵DWR-6524.4-OR1400003/17, DWR-6524.4-OR1400010/17, DWR-6524.4-OR0200001/18, DWR-6524.4-OR1100013/17, DWR-6524.4-OR1100014/17, DWR-6522.1.1-OR0600001/18.

¹⁶ DWR-6524.4-OR1100014/17, DWR-6524.4-OR1100010/17.

¹⁷ DWR-6524.4-OR0200001/18 (272 dni po terminie – wniosek o płatność końcową), 6524.4-OR1100013/17 (106 dni po terminie – 1 wniosek o płatność pośrednią, 35 dni po terminie - 2 wniosek o płatność pośrednią, 80 dni po terminie - wniosek o płatność końcową), DWR-6524.4-OR1100014/17 (114 dni po terminie - wniosek o płatność pośrednią, 110 dni po terminie - wniosek o płatność końcową).

KP-611-432-ARiMR, przed rozpoczęciem procesu weryfikacji wniosku o płatność, wszystkie osoby uczestniczące w tym procesie zobowiązane są zapoznać się z deklaracją bezstronności, podpisać ją i załączyć do akt.

W związku z powyższym działalność Agencji w obszarze przyjmowania oraz weryfikowania wniosków o płatność ocenia się pozytywnie z uchybieniami w zakresie terminowości rozpatrywania wniosków o płatność oraz składania deklaracji bezstronności.

6. Dokonywanie kontroli beneficjentów w rejestrze podmiotów wykluczonych/rejestrze naruszeń

- 6.1. W przypadku 10 skontrolowanych operacji potwierdzono, że Agencja, na każdym etapie wymaganym procedurami, przeprowadzała weryfikację wnioskodawców/beneficjentów w zakresie figurowania ich w rejestrze podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów współfinansowanych ze środków europejskich. Przedmiotowe kontrole realizowane były poprzez skierowanie stosownych zapytań do ministra finansów, który, zgodnie z art. 210 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁸, prowadzi ww. rejestr.
- 6.2. W przypadku operacji nr DWR-6524.4-OR1100010/17 (na etapie oceny wniosku o płatność końcową) oraz DWR-6524.4-OR0200001/18 (na etapie oceny wniosków o płatność pośrednią i końcową) stwierdzono brak w aktach sprawy dokumentów potwierdzających sprawdzenie beneficjenta w rejestrze podmiotów wykluczonych.
- 6.3. Dodatkowo, Agencja dokonywała weryfikacji wnioskodawców/beneficjentów w rejestrze naruszeń, o którym mowa w art. 80 ustawy z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim, przy czym w przypadku operacji nr DWR-6524.4-OR0200002/20 (podczas oceny wniosku o dofinansowanie), DWR-6524.4-OR1400003/17 oraz DWR-6524.4-OR0200001/18 (podczas oceny wniosku o płatność) stwierdzono brak w aktach sprawy dokumentów potwierdzających sprawdzenie podmiotów w ww. rejestrze.

Działalność Agencji w obszarze dokonywania kontroli wnioskodawców/beneficjentów w rejestrze podmiotów wykluczonych/rejestrze naruszeń ocenia się pozytywnie z uchybieniami w zakresie braku dokumentacji potwierdzającej weryfikację podmiotów w ww. rejestrach.

¹⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.

7. Przeprowadzanie kontroli na miejscu realizacji operacji

7.1. Kontrola na miejscu realizacji operacji została przeprowadzona przez Agencję w przypadku 7 operacji na etapie wniosku o płatność końcową. Czynności kontrolne były przeprowadzone przez Biuro Kontroli na miejscu po wcześniejszym zawiadomieniu beneficjenta o kontroli.

7.2. W wyniku przeprowadzonych kontroli na miejscu stwierdzono nieprawidłowości opisane następującymi kodami:

- 1) RM2, tj. niezgodność zakresu rzeczowo-finansowego operacji ze stanem faktycznym - dot. operacji nr DWR-6524.4-OR0200001/18 oraz DWR-6524.4-OR1100014/17,
- 2) RM3, tj. rozpoczęcie i zakończenie realizacji operacji niezgodnie z terminem zawartym w umowie – dot. operacji nr DWR-6524.4-OR1100013/17,
- 3) RM4, tj. niezgodność dokumentów finansowo-księgowych z zakresem realizowanej operacji – dot. operacji nr DWR-6524.4-OR1100013/17 oraz DWR-6524.4-OR1100014/17.

7.3. W przypadku kontroli operacji nr DWR-6524.4-OR1400003/17, DWR-6524.4-OR1100010/17, DWR-6524.4-OR0300002/18 oraz DWR-6522.1.1-OR0600001/18 nie stwierdzono nieprawidłowości w realizacji operacji.

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień. W związku z powyższym działalność Agencji w obszarze przeprowadzania kontroli na miejscu realizacji operacji ocenia się pozytywnie.

8. Weryfikowanie zamówień publicznych udzielanych przez beneficjentów

8.1. W przypadku wszystkich kontrolowanych 9 operacji, dla których zawarto umowy o dofinansowanie, potwierdzono prawidłowość zakwalifikowania przez Agencję beneficjentów odnośnie konieczności przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. W przypadku operacji nr DWR-6522.1.1-OR0600001/18 beneficjent zobligowany był do stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych*¹⁹.

8.2. W przypadku 4 operacji realizowanych w ramach działania 5.4²⁰ beneficjenci zobowiązani byli zgodnie z umową o dofinansowanie do zachowania konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców poszczególnych zadań ujętych w zestawieniu rzeczowo-

¹⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, z późn. zm.

²⁰ DWR-6524.4-OR1100010/17, DWR-6524.4-OR1400003/17, DWR-6524.4-OR1100013/17, DWR-6524.4-OR1100014/17.

finansowym operacji. W przypadku 2 operacji²¹ beneficjenci zobowiązani byli do zachowania konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców poszczególnych zadań ujętych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji zgodnie z zasadami konkurencyjnego wyboru wykonawców w ramach PO RYBY 2014-2020 opublikowanymi na stronie internetowej administrowanej przez ministra właściwego do spraw rybołówstwa. Potwierdzono, że wybór najkorzystniejszych ofert został dokonany zgodnie z zasadami konkurencyjności.

8.3. W przypadku operacji realizowanych w ramach działania 3.1²², ze względu na ich charakter, beneficjenci nie byli zobowiązani do stosowania zasad konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców.

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień. W związku z powyższym działalność Agencji w obszarze weryfikowania zamówień publicznych udzielanych przez beneficjentów ocenia się pozytywnie.

9. Przyjmowanie oraz weryfikowanie sprawozdań okresowych i końcowych z realizacji operacji

9.1. W § 4 ust. 1 pkt 3 lit. a i b rozporządzenia dot. sprawozdawczości określono, że beneficjenci są zobowiązani do składania do Instytucji Pośredniczącej sprawozdania końcowego wraz z wnioskiem o płatność końcową oraz sprawozdania rocznego w terminie do 31 stycznia każdego roku w okresie 5 lat po otrzymaniu płatności końcowej. W wyniku kontroli potwierdzono, że beneficjenci składali sprawozdania roczne i końcowe. W przypadku operacji nr DWR-6524.4-OR1100010/17 beneficjent złożył sprawozdanie roczne 2 dni po terminie wynikającym z postanowień umowy, natomiast w przypadku operacji nr DWR-6524.4-OR1400003/17, DWR-6524.4-OR1100014/17 oraz DWR-6522.1.1-OR0600001/18 sprawozdanie końcowe beneficjenci złożyli po terminie, po uprzednim ich wezwaniu przez Agencję do uzupełnienia.

9.2. W przypadku wszystkich 9 operacji, dla których zawarto umowy o dofinansowanie, stwierdzono, że Agencja, na etapie oceny wniosków o płatność, każdorazowo weryfikowała pod względem merytorycznym złożone przez beneficjentów sprawozdania.

²¹ DWR-6524.4-OR0200001/18, DWR-6524.4-OR0300002/18.

²² DWR-6522.1.1-OR1100002/19, DWR-6522.1.1-OR1100001/20, DWR-6522.1.1-OR0600001/18.

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień. W związku z powyższym działalność Agencji w obszarze przyjmowania oraz weryfikowania sprawozdań okresowych i końcowych z realizacji operacji ocenia się pozytywnie.

10. Wprowadzanie danych do systemu LIDER

10.1. Potwierdzono, że dane dotyczące wniosków o dofinansowanie, umów/aneksów do umów o dofinansowanie, wniosków o płatność, przeprowadzonych kontroli na miejscu zostały wprowadzone przez Agencję do aplikacji LIDER, z poniższymi zastrzeżeniami.

10.2. Stwierdzono:

- 1) opóźnienia przy rejestracji w aplikacji LIDER wniosku o dofinansowanie lub wniosku o płatność (dot. 7 operacji z 12 skontrolowanych) - zgodnie z zaleceniem ogólnym zawartym w instrukcjach stanowiących załączniki do obowiązujących książek procedur, wniosek o dofinansowanie/płatność należy wprowadzić do aplikacji LIDER bezpośrednio po jego wpłynięciu do Agencji (najpóźniej następnego dnia po jego wpłynięciu)²³,
- 2) brak uzupełnienia danych w:
 - module działki – dot. operacji nr DWR-6524.4-OR1100010/17,
 - module wniosku o dofinansowanie w zakresie danych kontaktowych, tj. numeru tel. oraz e-maila – dot. operacji nr DWR-6524.4-OR1100014/17,
- 3) błędną datę przyjęcia wniosku o płatność (strona główna oraz zakładka Główna): jest 1.10.2019 r., a zgodnie z aktami sprawy powinno być 30.09.2019 r. – dot. operacji nr DWR-6524.4-OR1400003/17,
- 4) błędny numer ewidencyjny działki wnioskodawcy w module działki: jest 7/73, a zgodnie z aktami sprawy powinno być 7/23 – dot. operacji nr DWR-6524.4-OR1100014/17,
- 5) błędny termin zakończenia realizacji operacji w module umowy/aneksy:
 - w przypadku aneksu nr 1 i 2 jest 12-2019, a zgodnie z aktami sprawy powinno być 11-2019 – dot. operacji DWR-6524.4-OR0200001/18,

²³ DWR-6522.1.1-OR1100002/19 (8 dni po terminie – wniosek o płatność pośrednią, 12 dni po terminie – wniosek o płatność końcową), DWR-6524.4-OR1400003/17 (5 dni po terminie – wniosek o płatność), DWR-6524.4-OR1100010/17 (6 dni po terminie – wniosek o płatność), DWR-6524.4-OR0200002/20 (3 dni po terminie – wniosek o dofinansowanie), DWR-6524.4-OR0200001/18 (29 dni po terminie – wniosek o płatność pośrednią oraz wniosek o płatność końcową), DWR-6524.4-OR0300002/18 (7 dni po terminie – wniosek o dofinansowanie), DWR-6524.4-OR1100013/17 (15 dni po terminie – 1 wniosek o płatność pośrednią, 28 dni po terminie – 2 wniosek o płatność pośrednią, 7 dni po terminie – wniosek o płatność końcową).

- w zakładce główne w części dane operacji jest 03-2020, a zgodnie z aktami sprawy powinno być 04-2020 r. – dot. operacji nr DWR-6524.4-OR0300002/18,
- 6) błędną datę informacji o odmowie przyznania pomocy w module wniosku o dofinansowanie, w zakładce zdarzenia: jest 23.02.2021, a zgodnie z aktami sprawy powinno być 25.02.2021 - dot. operacji DWR-6524.4-OR0200002/20,
- 7) błędny termin zakończenia realizacji operacji w module wniosku o płatność końcową, w części dane z umowy: jest 01.12.2019, a zgodnie z aktami sprawy powinno być 30.11.2019 – dot. operacji DWR-6524.4-OR0200001/18.

W związku z powyższym działalność Agencji w obszarze wprowadzania danych do systemu LIDER ocenia się pozytywnie z uchybieniami w zakresie terminowości, poprawności oraz kompletności danych.

11. Posiadanie upoważnień przez osoby składające podpisy na dokumentach

W przypadku wszystkich skontrolowanych operacji potwierdzono, że dokumenty, w tym w szczególności umowy o dofinansowanie, wezwania do usunięcia braków formalnych oraz do złożenia wyjaśnień skierowane do wnioskodawców/beneficjentów, były podpisywane przez osoby posiadające stosowne pełnomocnictwa obejmujące m. in.:

- podejmowanie rozstrzygnięć w trakcie postępowania w sprawach przyznania pomocy oraz informowanie wnioskodawców o odmowie przyznania pomocy,
- zawieranie w imieniu Agencji z wnioskodawcami umów o dofinansowanie oraz wypowiedzanie tych umów,
- zawieranie w imieniu Agencji z beneficjentami umów zmieniających umowy o dofinansowanie,
- podejmowanie rozstrzygnięć w trakcie rozpatrywania wniosku o płatność oraz informowanie beneficjenta o odmowie wypłaty pomocy,
- podejmowanie rozstrzygnięcia w sprawie korekty kwoty kosztów kwalifikowalnych i kwoty wnioskowanej do refundacji oraz zestawienia wyliczonej kwoty do refundacji,
- wyrażanie zgody na przywrócenie terminu oceny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego,
- podejmowanie rozstrzygnięć w trakcie oceny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego,
- podejmowanie rozstrzygnięć w okresie 5 lat od dnia dokonania płatności końcowej,

- wyrażanie w imieniu Agencji w trakcie realizacji operacji oraz przez 5 lat od dnia dokonania płatności końcowej zgody na zmianę miejsca realizacji operacji określonego w umowie o dofinansowanie,
- wyrażanie w imieniu Agencji w trakcie realizacji operacji oraz przez 5 lat od dnia dokonania płatności końcowej zgody na przeniesienie prawa własności lub posiadania rzeczy nabytych w ramach realizacji operacji,
- wyrażanie w imieniu Agencji w trakcie realizacji operacji oraz przez 5 lat od dnia dokonania płatności końcowej zgody na zmianę sposobu wykorzystania rzeczy nabytych w ramach realizacji operacji.

Pełnomocnictwa zostały sprawdzone pod kątem prawidłowości i zakresu umocowania, terminu ważności oraz sposobu wykorzystania.

W kontrolowanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień. W związku z powyższym działalność Agencji w obszarze posiadania upoważnień przez osoby składające podpisy na dokumentach ocenia się pozytywnie.

III. Zalecenia pokontrolne

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia i uchybienia, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, zalecam podjęcie działań zmierzających do:

1. Zapewnienia terminowego rozpatrywania wniosków o dofinansowanie, zgodnie z art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r.
2. Zapewnienia terminowego rozpatrywania wniosków o zmianę umowy o dofinansowanie, zgodnie z książką procedur KP-611-480-ARiMR.
3. Podpisywania deklaracji bezstronności przez wszystkie osoby weryfikujące przed rozpoczęciem procesów rozpatrywania wniosku o płatność oraz wniosku o zmianę umowy o dofinansowanie.
4. Dokładania większej staranności przy sporządzaniu aneksów do umów o dofinansowanie, tak aby dane w nich zawarte odzwierciedlały stan faktyczny.
5. Zintensyfikowania czynności przy rozpatrywaniu wniosków o płatność w celu zapewnienia terminowej wypłaty środków dla beneficjentów, zgodnie z art. 132 rozporządzenia 1303/2003.

6. Pozostawiania w aktach sprawy potwierdzeń każdorazowego sprawdzenia wnioskodawców/beneficjentów w rejestrze podmiotów wykluczonych oraz w rejestrze naruszeń, o którym mowa w art. 80 ustawy z dnia 19 grudnia 2014 r. o *rybołówstwie morskim*.
7. Terminowego rejestrowania wniosków o dofinansowanie/płatność w aplikacji LIDER zgodnie z instrukcjami do kart weryfikacji stanowiącymi załączniki do odpowiednich ksiąg procedur obejmujących obsługę wniosków o dofinansowanie/płatność dla danego Priorytetu Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze”. Zgodnie z ww. instrukcjami wniosek powinien być zarejestrowany przez instytucję, do której został złożony, najpóźniej następnego dnia po jego złożeniu.
8. Dokładania większej staranności w trakcie uzupełnienia danych w poszczególnych modułach zawartych w aplikacji LIDER dla zapewnienia ich prawidłowości i kompletności.

Proszę Panią Prezes o powiadomienie mnie o działaniach podjętych w celu zrealizowania zaleceń lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień w terminie 21 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Grzegorz Mroczek
Dyrektor Generalny
/podpisano elektronicznie/